

ÅRSRAPPORT FRA PROGRAMSENSOR

Navn: Astrid M. Richardsen

Programsensor ved

- Det Psykologiske fakultet, Universitetet i Bergen
- Bachelorprogram/Masterprogram i arbeids- og organisasjonspsykologi

Oppnevnt for perioden: 2011 - 2013

Rapporten gjelder perioden: 2011/2012

Programsensor er bedt om å uttale seg om karaktersetting på skoleeksamen for emnet ledelsespsykologi PSYK 200, samt vurdere tre masteroppgaver i arbeids- og organisasjonspsykologi.

Rapport 2012

Pensum Ledelsespsykologi (15 sp).

Innholdet i PSYK200 Ledelsespsykologi beskrives på følgende måte: ” *Leiingspsykologi gir ei opplæring i sentrale teoriar og perspektiv på leiing. Med utgangspunkt i norsk og internasjonal teori og empiri, vert det undervist i ei rekkje implikasjonar av leiarskap, mellom anna knytt til organisasjonar sin produktivitet og dei tilsette sin trivsel. Eit viktig punkt i faget er å gjera studentane medvitne på dei delar av leiingsfeltet som er vitenskapelig funderte.*”.

Kursbeskrivelsen omfatter spesifikke læringsmål for studentene som klart formidler hva som kreves. Pensum i dette emnet består av 2 lærebøker og et studiekompedium sammensatt av vitenskapelige artikler og kapittel fra bøker. Pensumbøkene er delvis på engelsk (Northouse Leadership) og norsk (Ledelse på godt og vondt), og representerer tidsriktig oppdatert forskningslitteratur. Studiekompedit er omfattende og inndelt i ulike fagtema med tre til fire artikler innenfor hver. Fagtemaene er person, trekk og situasjon; lederrollen; ledelse og kjønn; ledelse og kultur; ledelse på norsk; ledelsesutvikling; destruktiv ledelse; autentisk ledelse; den lærende organisasjon / ledelse av pedagogiske virksomheter; helseledelse; og TQM, Lean

Management og Six Sigma. Artikkene representerer gjennomgående nyere bidrag innenfor de ulike temaene, og disse er vitenskapelig fundert.

Karaktersetting på Ledelsespsykologi vår 2012

Kurset i ledelsespsykologi har som eksamensform en 4 timers skriftlig prøve der studenten må velge 1 av 2 oppgaver. Dette er en eksamensform der en får testet dybden i studentenes kunnskap, men kanskje ikke bredden i tilstrekkelig grad. Eksamensspørsmålene er formulert slik at de stiller krav til studentenes evne til å organisere og drøfte stoffet selvstendig, og dette gjør det enklere å skille mellom oppgaver på ulike karakternivå.

Programsensor har vurdert 2 eksamensoppgaver som ble gitt karakteren A, to oppgaver som ble gitt karakteren B og to som ble gitt karakteren C. Karaktersettingen som helhet synes å være på riktig nivå.

Eksamensoppgavene som ble vurdert til A reflekterer en grundig og detaljert kjennskap til pensum, og god forståelse og modenhet i behandlingen av stoffet. Den ene oppgaven viser en god drøfting av sterke og svake sider ved begrepet transformasjonsledelse og utfordringer i et sosialt og situasjonelt perspektiv. Kandidaten trekker inn forskning på flere områder og makter å trekke paralleller til ledelsesforskningen. Den andre oppgaven tar et litt annet perspektiv, og gjennomgår en rekke tilnærminger til ledelse, inkludert en sammenligning av transformasjonsledelse og transaksjonsledelse. Her diskuteres også en rekke teorier og funn fra forskning relatert til adferd og karakteristika som kan være relevant for transformasjonsledere, samt en rekke verktøy for å oppnå bedre arbeidsprosesser. Eksempler fra næringsliv er også brukt. Begge oppgavene er karaktersatt på riktig nivå.

Opgavene vurdert til B er gode oppgaver men når ikke helt opp på nivået til de forrige. I den første oppgaven er ledelse definert, og transformasjonsledelse beskrevet og sammenlignet med transaksjonsledelse. Så diskuteres kort fordeler og ulemper ved transformasjonsledelse før kandidaten går over til å beskrive situasjonsbestemt ledelse, destruktiv ledelse, sosial identitetsteori, laissez-faire ledelse og karismatisk ledelse. Oppgaven reflekterer for så vidt kunnskap, men er noe tynn på drøfting av utfordringer mht utøvelsen av ledelse. Det er få eksempler fra næringsliv. Programsensor er av den oppfatning at denne oppgaven ligger nærmere en C enn B. Den andre oppgaven innleder med en definisjon og beskrivelse av transformasjonsledelse, og så er en stor del av oppgaven brukt til å drøfte utfordringer knyttet

til utøvelsen av transformasjonsledelse. Oppgaven er kortere enn den forrige, men diskusjonen er av bedre kvalitet og karaktersettingen er mer riktig.

Oppgavene vurdert til C reflekterer også et rimelig godt kunnskapsnivå, men disse er preget av noe mindre evne til selvstendig diskusjon. Ulike ledelsesteorier er redegjort for på en adekvat måte, men det er begrenset drøfting og lite integrering av andre teorier og forskning for å vise utfordringer knyttet til utøvelse. Likevel er de gode oppgaver, som er riktig kalibrert mht karaktersetting.

Konklusjon: Etter programsensors vurdering er karakterene jevnt over satt på et riktig nivå. En av oppgavene gitt karakteren B er muligens på grensen mot C, men det er jo alltid et spørsmål om hva som vektlegges i en oppgave. Snittkarakteren på dette kurset ligger på B, og det er noe høyere enn forventet i studentmassen generelt på Bachelor nivå. Ingen studenter fikk lavere karakter enn C, og fordelingen fra A-C er normalfordelt. En skulle nok forvente en større spredning i bruk av karakterskalaen på bachelor nivå, men på den annen side er klassestørrelsen slik at det kan være variasjoner mht årskull.

Karaktersetting Masteroppgave vår 2012

Masteroppgaven er berammet til 60 studiepoeng, altså 2 semesters arbeid. Kriteriene er beskrevet på følgende måte: *"Gjennom forskingspraksis skal masteroppgåva gje studentane djupare innsikt i teori og empiri på eit avgrensa område. Oppgåva skal utvikle studentane sine evner til ei kritisk handsaming av avgrensa problemstillingar ved hjelp av vitenskaplege metodar. I denne forskingspraksisen vert det og lagt stor vekt på oppgaveløysing gjennom samarbeid studentane imellom. Det vert stilt krav til ei skriftleg framstilling i tråd med ei vitenskapleg avhandling som følgjer APA-standarden"*

En god masteroppgave medfører at kandidaten kan analysere forholdet mellom tema, forskningsspørsmål og forskningsdesign; velge adekvat forskningsdesign gitt problemstillingene i oppgaven og rammefaktorer som tid og økonomi; og kunne demonstrere bredde og fordypning i kunnskap innenfor temaområdet. Krav til oppgaven er også en klar og presis skriftleg framstilling av forskningsarbeidet og demonstrere korrekt oppbygging av et vitenskapelig arbeid etter APA-standard, korrekt bruk av kilder, korrekt presentasjon av referanser og bruk av relevante litteraturlister.

Programsensor har vurdert en oppgave gitt karakteren A, en med karakter B og en med karakter C.

Oppgaven som fikk A har en god og grundig innledning som inkluderer teori og bygger opp til klare hypoteser. Metode og resultater er godt fremstilt, og analysene er kompetent utført. Diskusjonen er grundig og relevant og inkluderer implikasjoner for yrkespraksis. Metodologiske svakheter er også adressert.

Oppgaven som fikk B inkluderer også en grundig gjennomgang av fenomener og begreper, og tar for seg relevant forskning. Også i denne oppgaven er hypotesene teoretisk fundert. Metode og analyser er adekvat utført, men noe rotete fremstilt. Utvalget er hentet fra en datainnsamling gjort av SSB. Diskusjonen baserer seg på funnene, men det introduseres mye annen forskning og teorier som forklaringsmodeller, og den bærer ikke samme preg av selvstendighet som den foregående oppgaven. Metodiske begrensninger er adressert.

Oppgaven gitt C gir også en grundig introduksjon til begreper og modeller. Metode og resultater er adekvat presentert. Resultatene er i hovedsak basert på deskriptive analyser og korrelasjoner mellom enkeltvariabler, og en hadde nok kunnet forvente noe mer komplekse hypoteser og mer sofistikert statistikk på masternivå. Diskusjonen er relevant og tar for seg de viktigste funnene, men noen ganger impliseres kausalitet til tross for at analysene kun er basert på korrelasjoner. Metodologiske begrensninger er inkludert.

Konklusjon: Etter programsensors vurdering er karakterene på masteroppgavene satt på et riktig nivå. Snittkarakteren på oppgavene i hele kullet ligger på B. Fordelingen på A og B er nokså jevn og omfatter over 80% av karakterene, mens et fåtall får C. Det er for så vidt forståelig at studentene får så gode karakterer gitt tett og god oppfølging fra veiledere, men man kan kanskje bestrebe seg på å bruke et videre spekter av karakterskalaen i fremtiden.

Programsensors deltakelse i drøftinger om struktur og innhold i studieprogrammet

Programsensor har i år ikke deltatt på noen programstyremøter.

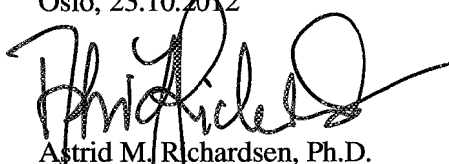
Særlige forhold ved gjennomføringen av studieprogrammet i perioden

Ingen særlige forhold er vurdert.

Rollen og oppgaven som programsensor

Rollen og oppgaven som programsensor ble utbedret av Psykologisk Fakultet/UiB i løpet av våren 2012. Det har i år vært klart formulerte oppgaver for programsensors arbeid.

Oslo, 23.10.2012

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Astrid Richardsen', written over the typed name below.

Astrid M. Richardsen, Ph.D.
Professor i organisasjonspsykologi
Handelshøyskolen BI